

Flugten fra affaldsøen

Lærervejledning

FORMÅL Dette spil lærer børnene om genbrug på en sjov og aktiv måde. Eleverne skal via leg og snak have viden og erfaring med at affald kan genanvendes. At affald er en vigtig ressource som skal indsamles og ikke ligge i naturen.

FAG Matematik, natur/teknik, idræt

NIVEAU 0-3. klasse

TID 1 lektion

STED Skolegård, boldbane, park, parkeringsplads mm.

LÆRINGSMÅL Eleverne skal udvikle forståelse af samspillet mellem menneske og natur i deres eget og fremmede samfund samt ansvarlighed over for miljøet som baggrund for engagement og handling i forhold til en bæredygtig udvikling.

Praktisk

DET SKAL DU BRUGE

- Udprintet materiale. Der skal printes et sæt "Spilledele" pr. gruppe.
 - "Spilledele" indeholder materialer til én gruppe:
 - 1x formel 1, 2, 3 + bonus
 - 8x plastikflasker
 - 5x dåser
 - 3x engangskopper
 - 3x plastikposer
 - 1x båd, årer, sejl + affaldsgrabber
 - Bemærk: Hvis I f.eks. er tre grupper, skal der printes tre kopier af "Spilledele".
 - Kridt eller pinde til at markere genbrugsmaskinerne
-

Sådan gør du

VELKOMST OG INTRO

Saml børnene indenfor

Snak med børnene om hvad I skal i dag: I skal blive klogere på affald ved at spille "Flugten fra affaldsøen". Inden I starter spillet, er det en god idé at have en snak med børnene om affald og genbrug/genanvendelse. På den måde motiverer du dem til det, I skal i gang med om lidt. Du kan evt. tage udgangspunkt i noget af affaldet fra "Affaldskortene".

Samtale

- Hvad er affald?
- Hvorfor er det et problem med affald i naturen?
- Hvad kan man bruge affald til?
 - Restaffald er affald der desværre ikke kan genanvendes. Det bliver i stedet brændt og varmen bruges til at varme huse op.
 - Plastik, glas og metal kan genanvendes til nye produkter og man sparer dermed den energi og de ressourcer det ville kræve at producere et nyt produkt.

Udvidet samtale

- Hvad kan vi gøre for at der ikke kommer affald?
 - Forbruge mindre
 - Genbruge og genanvende mere
 - Her kan I også snakke om up-cycling af f.eks. tøj og møbler.
- Nogle ting, som f.eks. tøj, kan genanvendes af andre. Det er f.eks. det der sker når man donerer sit tøj til genbrugsbutikker.
 - Kender I andre ting der kan genanvendes?

AKTIVITET

Spillet bygger på en almenkendt præmis fra bl.a. computerspillet Minecraft, hvor man skal sammensætte (crafte) forskellige elementer for at få et ønsket produkt. F.eks. 3 dåser + 2 plastikflasker = én båd.

Forberedelse:

- Print "Spilledele" ud. Print et sæt pr. gruppe børn.
- Del børnene op i 5-6 grupper
- Fordel "Affaldskortene" rundt omkring på legepladsen. Du kan vælge at have alle "Affaldskortene" et sted, eller spredt over forskellige stationer på området. F.eks. kan alle plastikflasker ligge i sandkassen og alle dåser på fodboldbanen. Kortene kan også ligge som et vendespil.

Spillet

- Fortælling: Børnene er strandet på en ø fuld af affald og de kan kun komme væk ved at indsamle affald og genanvende/genbruge det til at bygge en båd med. Hver gruppe skal bruge en maskine, der kan lave affaldet om til netop det de skal bruge: en båd, to årer og et sejl – som bonus kan man også lave en affaldsgrabber så man kan samle affald på vej væk fra øen.

Sådan gør I:

- Hver gruppe tegner en maskine med kridt i skolegården. Hvis nu legen foregår på græs, kan maskinen bygges/illustreres med grene/pinde på jorden.
- Maskinen skal have energi for at virke, så hver gruppe skal beslutte hvordan de vil give maskinen energi. Det kan f.eks. være ved at hinke, hoppe, lave sprællemænd, løbe rundt om maskinen

og meget mere. Tip: du kan som lærer også bestemme hvad børnene skal gøre, og hvis det skal være lidt mere udfordrende, kan det være en ny ting som skal gøres hver gang maskinen skal bruges.

- Hver gruppe får nu "Formel nr. 1" og skal nu ud på legepladsen for at finde det affald de skal bruge. En gruppe må kun tage ét stykke affald ad gangen.
- Når gruppen har fået fat i alle delene til formlen, skal de give maskinen energi så de kan lave produktet: Båden til at sejle hjem.
- Når "Formel nr. 1" er klaret, får grupperne udleveret Formel nr. 2" som klares på samme måde som "Formel nr. 1" og så fremdeles indtil alle 3 produkter er lavet (eller 4, hvis man også laver bonusformlen).
- I har nu bygget jeres båd med åre og sejl (og affaldsgrabbere) og kan nu sejle væk fra affaldsøen – TILLYKKE!

Udvidelse:

- Her er nogle gode ekstra sjove udfordringer til grupperne, hvis der er tid, evner og lyst:
- Eleverne kan danse, spille, fremsige eller rappe en eller flere af nedenstående budskaber:
 - *"Man må ikke glemme, at affald ingen steder i naturen har hjemme".*
 - *"Affald har ej helle – igen og igen skal det gøres til gavn og ej ende som en dyrefælde"*
 - *"Når man på stranden bader, er poser og plast skidt for dem der kommer der tit"*
 - *"For fisk er det totalt fallit, at de svømmer rundt i møg og skidt"*
- Eleverne kan også selv finde på et rim eller remse:
 - Ord der kan indgå kunne være - skod/møg, dåse/tåbe, affald/vandfald, pose/mose, engangskop/sur sok, snustobak/spille skak.
- De kan også vælge at illustrere, skuespille eller danse, dåsens, skoddet eller flaskens vej til genbrug eller skraldespanden.

AFSLUTNING OG OPSAMLING

Saml børnene

Snak om hvad I har lavet i dag og hvad I har lært.

- Dette her er jo et fantasispil og måske kan man ikke helt bygge en båd af dåser og plastikflasker, så hvad bruges genbrugte flasker og dåser egentlig til? – Gå på opdagelse i vores Affaldsleksikon og bliv klogere på evt. genanvendelse af affaldet.

Udvidelse:

- Snak om nogle af de svar og ideér børnene havde til spørgsmålene.

Genbesøg også gerne nogle af de samtaleemner I diskuterede inden I begyndte på aktiviteten.

Baggrundsviden

DET ER VIGTIGT FORDI

Affald er et stort problem i Danmark. Meget af affaldet ender i vores byer og natur – og ikke i skraldespanden eller på genbrugspladsen. Med Affaldsindsamlingen fjerner vi affaldet fra naturen, og vi har taget et vigtigt første skridt til et renere Danmark. Vi har sikret, at affaldet ikke ender i maverne på vores vilde dyr eller blæser ud i havet og ender med at bidrage til plastiksuppe og forurener vores miljø, f.eks. når affald nedbrydes til mikroplast. Affald som glas, dåser og plastik er en vigtig ressource, der heller ikke skal ende i naturen, men skal genbruges eller genanvendes.

GRUNDVIDEN

Affaldsindsamlingens formål er, at vi sammen skal fjerne affald fra naturen til gavn for vores natur og miljø og fremadrettet ændre vores adfærd, så affald generelt minimeres og ikke ender i naturen.

Vi smider ca. 800 kg husholdningsaffald ud om året per dansker. Vi skal blive bedre til at genbruge, genanvende og reparere vores produkter, så vi laver langt mindre affald og skåner vores natur og klima.

Mindre affald

Det bedste vi kan gøre, er ikke at skabe noget affald. Det gør vi for eksempel ved at sørge for, at vores produkter bliver designet klogt, så de kan holde længe og let kan repareres.

Genbrug

Det næstbedste, vi kan gøre, er at få mere direkte genbrug ud af vores produkter, så det samme produkt kan bruges mange gange. Det er vigtigt, at vi går væk fra vores brug og smid væk-kultur præget af engangsbrug og i stedet går over til produkter, som kan bruges igen og igen. For eksempel kunne engangstakeaway-emballage erstattes med et genbrugeligt alternativ, som afleveres tilbage, vaskes og bruges igen. På samme måde kan den papkasse, som du modtager dine onlinevarer i, erstattes af genbrugsemballage, som tages retur og klargøres til næste kunde.

Genanvendelse

Efter genbrug kommer genanvendelse. Genanvendelse er, når vi omdanner et produkt til noget nyt, efter produktet er blevet til affald. Genanvendelse er det, som er formålet, når vi i vores husstande sorterer vores affald. Det er bedre end affaldsforbrænding, men genanvendelse er stadig en ressourcekrævende proces, fordi produkterne skal laves om, og det kræver blandt andet energi. Eksempler på genanvendelse er, når et plastlåg kan blive til en plastikpose. Typisk vil produktet ikke kunne opnå samme kvalitet og form igen, men vil blive til et ringere produkt.

MERE INFO

[Viden om affald](#)

[Viden om cirkulær økonomi](#)